ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΦΩΖΙΕ

Η ΛΙΜΝΗ ΤΟΥ ΧΡΥΣΟΥ

Ο ἥλιος εἶχε δύσει... Ἡ νύχτα ἁπλωνότανε σιγά—σιγά.... Ἤμουν ξαπλωμένος μπρός στὴ σκηνή μου καὶ κάπνιζα....

— Ἄκουσες ποτέ, ἀφεντικό, νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὴ λίμνη Πανίμο ; μὲ ρώτησε ἔξαφνα ὁ Χερουβεὶμ. Ἕνας ἰθαγενὴς ποὺ εἶχα μαζύ μου στὸ Μεξικὸ γιὰ ὁδηγὸ καὶ ὑπηρέτη τὸν καιρὸ ποὺ ταξείδευα στὴ χώρα αὐτὴ γιὰ νὰ βρῶ δίθεν χρυσάφι, στὴν πραγματικότητα ἄμος γιὰ νὰ γνωρίσω κανονίζοντας περιπέτειες.

— Ἡ λίμνη Πανίμο ; Δὲν εἶνε μιὰ θρυλικὴ λίμνη, στὴ χώρα τοῦ Ἐλδοράδο, γεμάτη χρυσάφι, κατὰ τὴν παράδοσι ; ρώτησα.

— Ναί, ἔτσι τὴ λένε. «Θρυλικὴ λίμνη». Μὰ δὲν εἶνε καὶ τόσο θρυλικὴ, γιατὶ τὴν εἶδε μὲ τὰ μάτια του ἕνας ἄνθρωπος.... Ὁ Ραδάμανθυς. Θὰ τὸν εἴδες βέβαια τὸ Ραδάμανθυ.... Ἕνας τρελλὸς ποὺ γυρνάει στοὺς δρόμους καὶ τὸν πετροβολοῦν τὰ παιδιά....

— Ναί, ναί... Θυμάμαι. Ὥστε ὑπάρχει ἡ λίμνη αὐτὴ ;

— Πρὶν σοῦ ἀπαντήσω σ' αὐτὸ τὸ ἐρώτημα, νὰ μοῦ ἐπιτρέψῃς νὰ σοῦ διηγηθῶ μιὰ ἱστορία. Εἶνε πολὺ ἐνδιαφέρουσα.... Πρέπει ἐξ ἄλλου νὰ τὴν ξέρῃς, ἀφοῦ εἶσαι κι' ἐσὺ χρυσοθήρας.

Καὶ ὁ Χερουβεὶμ ἔριξε μερικὰ ξύλα στὴ φωτιὰ — λησμόνησα νὰ σᾶς πῶ, ὅτι εἴχαμε κατασκηνώσει ἐκεῖνο τὸ βράδυ πολλὰ χιλιόμετρα μακρυὰ ἀπ' τὴν πόλι ποὺ μενάμε — ἄναψε ἕνα μακρὺ τσιμπούκι, δῶρο ἑνὸς Ἰνδοῦ ἀρχηγοῦ, κι' ἄρχισε νὰ μοῦ διηγεῖται :

Μιὰ μέρα, πέρασαν πέντε χρόνια ἀπὸ τότε, ὁ Ραδάμανθυς ποὺ σοῦ εἶπα, τὸ κατάφερε νὰ πείσῃ δυὸ γνωστούς του νὰ κάνουν μιὰ μακρυνὴ περιοδεία γιὰ ν' ἀνακαλύψουν χρυσάφι. Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς δυὸ συντρόφους του, ὁ ἕνας ἦταν Γάλλος ἀπ' τὴ Μαρτινίκα. Ἰωσὴφ τὸν ἔλεγαν, κι' ὁ ἄλλος κάποιος Μεξικανὸς δραπέτης τῶν φυλακῶν, ποὺ λησμονῶ τ' ὄνομά του. Μπήκανε κι' οἱ τρεῖς σὲ μιὰ βάρκα, ἐφοδιάστηκαν μὲ τρόφιμα καὶ μ' ὅ,τι θὰ τοὺς χρειαζότανε γιὰ ἕνα μακρυνὸ ταξεῖδι καὶ ξεκίνησαν, ἀκολουθῶντας τὸ ρέμα τοῦ ποταμοῦ.... Στὴν ἀρχὴ ὑπέφεραν πολύ. Τὸ ποτάμι ἦταν στενὸ σ' ἐκεῖνα τὰ μέρη κι' ἡ βροχὲς εἶχαν κατεβάσει κορμοὺς δέντρων. Οἱ τρεῖς σύντροφοι ἦταν ὑπυχρεωμένοι νὰ σταματοῦν κάθε τόσο, γιὰ ν' ἀνοίγουν δρόμο. Ὕστερ' ἀπὸ ἑνὸς μηνὸς κουραστικὴ πορεία, ὁ Ἰωσὴφ κι' ὁ δραπέτης τῶν φυλακῶν εἶχαν ἀπογοητευθεῖ καὶ λέγανε νὰ γυρίσουν πίσω. Μὰ ὁ Ραδάμανθυς τοὺς ἔπεισε νὰ συνεχίσουν τὴν πορεία τους. Ἀπὸ καιρὸ σὲ καιρὸ, ἀράζανε σὲ κομμένα ἀμπουδιά, καθάριζαν ἄμμο ὁλόκληρες μέρες καὶ τὰ κατάφερναν νὰ βγάλουν δυὸ—τρία γραμμάρια χρυσάφι. Τὸν ἕκτο μῆνα, εἶχαν χάσει κι' οἱ τρεῖς τὸ ἠθικό τους. Ἡ ἀγωνία, οἱ κόποι, ἡ ἀγρυπνίες τοὺς εἶχαν ἐξαντλήσει. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε, ὅτι ὁ Ραδάμανθυς βαστοῦσε ἀκόμα σχετικῶς. Δὲν ἔχασε ὁλότελα τὸ θάρρος του κι' ἔλεγε κάθε τόσο στοὺς συντρόφους του, ὅτι θὰ γυρνοῦσανε ἀπ' τὸ ταξεῖδι αὐτὸ φορτωμένοι χρυσάφι....

Οἱ ἄλλοι κοντοῦσανε μελαγχολικὰ τὸ κεφάλι τους. Μὰ ὕστερ' ἀπὸ δέκα μῆνες πληρώθηκαν πλούσια γιὰ ὅλους τοὺς κόπους καὶ τὰ βάσανά τους.

Τὸ ποτάμι ἄρχισε ἤδη νὰ γίνεται πλατύτερο, ὅσο προχωροῦσαν. Δὲν συναντοῦσαν πειὰ κορμοὺς δέντρων ποὺ τοὺς ἔγραζαν ἄλλοτε τὸ δρόμο, οὔτε καὶ ἕλη γεμάτα φιδιμακρὰ κουνούτα. Λεξιὰ κ' ἀριστερά τους ἁπλώνοταν τώρα ἤρεμη, ἀπαλὴ ἀμμουδιά. Ἄραξαν τέλος σ' ἕνα μέρος ὅπου εἶδαν τὴν ἄμμο νἄχῃ κάποια χρυσαφένια ἀνταύγεια. Στήσανε ἐκεῖ τὴ σκηνή τους, γέμισαν ἕνα τσουβαλάκι ἄμμο καὶ ἄρχισαν νὰ τὸ κοσκινίζουν. Στάθηκαν πολὺ τυχεροί. Ὕστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα εἶχαν καθαρίσει τρία γραμμάρια χρυσάφι !....

—«Σοθήκαμε, παιδιά ! εἶπε ὁ Ἰωσὴφ στοὺς συντρόφους του. Πρέπει νὰ μείνουμε ἐδῶ. Ἂν δουλέψουμε καλὰ δεκαπέντε μέρες, θὰ μαζέψουμε τοὐλάχιστο ἑκατὸ κιλὰ χρυσάφι».

Μὰ ὁ Ραδάμανθυς κούνησε τὸ κεφάλι του.

—«Ἐγὼ λέω, νὰ προχωρήσουμε πιὸ βαθειά. Ἂς κάνουμε ἀκόμα μιὰς μέρας δρόμο. Κάτι μοῦ λέει, ὅτι παρακάτω θὰ βροῦμε περισσότερο χρυσάφι, χωρὶς νὰ κοπιάσουμε πολὺ γιὰ νὰ τὸ καθαρίσουμε. Ἂν πάλι δὲν βροῦμε τίποτε, ξαναγυρνάμε ἐδῶ. Δὲν ὑπάρχει φόβος νἄρθῃ στὸ μεταξὺ κανένας ἄλλος....».

Γιὰ μιὰ ἀκόμα φορά, ὁ Ραδάμανθυς ἔπεισε τοὺς συντρόφους του. Καὶ τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωΐ, ἀφοῦ ξεκουράστηκαν, ξαναμπήκανε στὴ βάρκα τους καὶ συνέχισαν τὸ δρόμο τους.

Καὶ τὸ θαῦμα ἔγινε ! Ἐκεῖ ποὺ ἡ βάρκα προχωροῦσε σιγὰ—σιγά, ἔξαφνα ἔμειναν κι' οἱ τρεῖς ἄλαλοι, ἀκίνητοι ἀπ' τὴν κατάπληξί τους. Μπρός τους, στὴ μέση μερικῶν δέντρων, μιὰ μεγάλη λίμνη ἀστραφτοκοποῦσε στὶς ἀχτῖνες τοῦ ἥλιου. Τὸ θέαμα ἦταν ὡραῖο καὶ τρομαχτικὸ συνάμα. Μιὰ ὁλόκληρη λίμνη ἀπὸ ἀναλυωμένο χρυσάφι ποὺ τύφλωνε τὰ μάτια καὶ θόλωνε τὸ λογικὸ τοῦ ἀνθρώπου !....

Εἶχαν ἀνακαλύψει τὴ θρυλικὴ λίμνη Πανίμο !....

Οἱ τρεῖς σύντροφοι κυττάχτηκαν ἀμίλητοι, μὲ μάτια ὀρθάνοιχτα. Ὕστερ' ἀπὸ δέκα μηνῶν κουραστικὴ πορεία, πυρετώδεις ἀναζητήσεις κι' ἀγωνία, τὸ ὅραμα τῆς χρυσαφένιας ἐκείνης λίμνης τοὺς τάραξε τὸ μυαλό. Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἀνεπολογίστου αὐτοῦ πλούτου ἔγινε τόσο ἀπότομα, ὥστε τρελλάθηκαν κι' οἱ τρεῖς ἀπ' τὸ δυνατὸ κλονισμὸ ποὺ δοκίμασαν....

Ὁ δραπέτης φώναξε πρῶτος :

—«Νὰ τὸ Ἐλδοράδο ! Δική μου εἶνε ἡ λίμνη Πανίμο ! Δικό μου ὅλο τὸ χρυσάφι !....».

Ὁ Ἰωσὴφ τὸν ἄρπαξε ἀμέσως ἀπ' τὸ λαιμό.

—«Τί εἶπες ; τοῦ φώναξε. Δικό σου εἶνε ὅλο τὸ χρυσάφι ; Γιὰ ξαναπέστο !....».

Κι' οἱ δυὸ ἄντρες ἀρπάχτηκαν καὶ κυλίστηκαν στὴ βάρκα, μουγκρίζοντας, βρίζοντας καὶ προσπαθῶντας νὰ πνίξῃ ὁ ἕνας τὰ νύχια του στὸ λαιμὸ τοῦ ἄλλου. Τότε ὁ δραπέτης σηκώθηκε ὄρθιος, κρατῶντας στὸ χέρι ἕνα μετωπένο μαχαῖρι. Ἔκανε νὰ χυμήσῃ τώρα ἐπάνω στὸ Ραδάμανθυ.

Μὰ ἐκεῖνος, χωρὶς νὰ διστάσῃ διόλου, τράβηξε τὸ πιστόλι του, τὸν πυροβόλησε καὶ τὸν σκότωσε ! Ὕστερα πέταξε τὰ δυὸ πτώματα στὸ ποτάμι καὶ πρὶν ἀκόμα ἀράξει ἡ βάρκα, ἔπεσε στὸ νερό, στὸ χρυσαφένιο νερό, σὰν διψασμένο ζῶο.

Βύθισε τὰ δυὸ του χέρια μέσ' στὸ χρυσάφι καὶ δοκίμασε νὰ τὸ βάλῃ στὶς τσέπες του. Μὰ τὸ χρυσάφι σκορπίστηκε μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια του σὰν νερό. Κύτταξε τὰ ροῦχα του κι' εἶδε ὅτι εἶχαν πασπαλισθεῖ κι' ἐκεῖνα ἀπὸ ἕνα πράγμα ποὺ γυάλιζε. Ἀνασήκωσε τότε μὲ τὰ χέρια του τὴν ἐπιφάνεια τῆς χρυσαφένιας λίμνης καὶ εἶδε ὅτι κάτω ἀπ' τὸ μάλαμα ὑπῆρχε νερό.

Ὁ Ραδάμανθυς ἔννοιωσε τὸ μυαλό του νὰ σαλεύῃ.

Ἔξαφνα, μιὰ ἱστορία πέρασε ἀπ' τὸ νοῦ του. Σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ κύτταξε προσεκτικὰ τὰ δέντρα ποὺ ἦσαν γύρω ἀπ' τὴ λίμνη. Καὶ τότε κατάλαβε καὶ σκέπασε τὸ πρόσωπο μὲ τὰ δυὸ χέρια του.

Ἡ λίμνη ἐκείνη, ποὺ τὴν νόμισαν γιὰ τὴ θρυλικὴ λίμνη τοῦ χρυσοῦ, ἦταν μιὰ κοινή, κοινοτάτη λίμνη, ὅπως ὅλες ἡ λίμνες τοῦ κόσμου. Κι' ἐκεῖνο ποὺ γυάλιζε στὴν ἐπιφάνειά της σὰν χρυσάφι, ἦσαν οἱ σπόροι τῶν δέντρων μέκα, ποὺ ἔπεφταν ἀπὸ πάνω. Οἱ σπόροι αὐτοὶ γυαλίζοιν ἀλήθεια σὰν μάλαμα καὶ μποροῦν νὰ ξεγελάσουν τὸν καθένα ἀπὸ μακρυά !

Ἐξ αἰτίας αὐτῶν τῶν σπόρων, σκοτώθηκαν δυὸ ἄνθρωποι καὶ τρελλάθηκε ὁ Ραδάμανθυς. Καὶ διαρκῶς νομίζει τώρα πὼς πλέει σὲ μιὰ θάλασσα χρυσάφι. Κι' ὅταν δῇ κανένα νὰ πῇ νερό, χυμάει ἐπάνω του καὶ θέλει νὰ τὸν σπαράξῃ, ἐπειδὴ νομίζει ὅτι ζητάει νὰ τοῦ πιῇ.... τὸ χρυσάφι του !

Αὐτὴ εἶνε, ἀφεντικό, —εἶπε, τελειώνοντας ὁ Χερουβεὶμ,— ἡ ἱστορία τῆς λίμνης Πανίμο...».

Ἔμεινα κάμποσο σωπηλός. Ἡ τραγικὴ αὐτὴ ἱστορία —ποὺ ἦταν τόσο λογικὴ καὶ ἀνθρώπινη :— μοῦ ἔκανε ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι.. Δὲν ἀντιστάθηκα ὅμως στὸν πειρασμὸ καὶ ρώτησα τὸ Χερουβεὶμ :

— Δὲν μᾶς λές, Χερουβεὶμ, ἂς ὑποθέσουμε γιὰ μιὰ στιγμὴ ὅτι ἐμεῖς οἱ δυὸ εἴμαστε πιὸ τυχεροὶ καὶ ὅτι βρίσκουμε τὴ θρυλικὴ αὐτὴ λίμνη. Τί θὰ κάναμε τότε ;

Ὁ Χερουβεὶμ μὲ κύτταξε κατάματα καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε μὲ βαθειὰ φωνή :

— Καλύτερα, ἀφεντικό, νὰ μὴν εἴμαστε ἐμεῖς αὐτοὶ οἱ τυχεροί, γιατί.....

Κι' ἐνῶ μοῦ ἔλεγε αὐτὰ τὰ λόγια, τὸ βλέμμα του ἦταν τόσο ἄγριο καὶ ἀπειλητικό, ὥστε ἀνατριχίασα χωρὶς νὰ τὸ θέλω....

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΦΩΖΙΕ

Μιὰ ὁλόκληρη λίμνη ἀπὸ ἀναλυωμένο χρυσάφι ἁπλωνότανε μπρός τους !...